

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 31 października 2018 r.

Pozycja 152

POSTANOWIENIE z dnia 28 czerwca 2018 r. Sygn. akt Ts 88/18*

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.B. w sprawie zgodności:

- 1) art. 401¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.) rozumianego w ten sposób, że wyłącza możliwość wznowienia postępowania w przypadku wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku interpretacyjnego, stwierdzającego w sentencji niezgodność z Konstytucją określonej wykładni aktu normatywnego, nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania z art. 190 ust. 4 w zw. z art. 32 ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 399 § 1 i § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.) rozumianego w ten sposób, że wyłącza możliwość wznowienia postępowania o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi spółki jawnej z art. 190 ust. 4 w zw. z art. 32 ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W sporządzonej przez adwokata i wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 22 maja 2018 r. (data nadania) skardze konstytucyjnej J.B. (dalej: skarżący) zarzucił niezgodność: po pierwsze, art. 401¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.; dalej: k.p.c.) rozumianego w ten sposób, że wyłącza możliwość wznowienia postępowania w przypadku wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku interpretacyjnego, stwierdzającego w sentencji niezgodność z Konstytucją określonej wykładni aktu normatywnego, nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania, z art. 190 ust. 4 w związku z art. 32 ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2

* Postanowieniem z 17 lipca 2018 r. sprostowano oczywistą omyłkę pisarską.

w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji; po drugie, art. 399 § 1 i § 2 k.p.c. rozumianego w ten sposób, że wyłącza możliwość wznowienia postępowania o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi spółki jawnej, z art. 190 ust. 4 w związku z art. 32 ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

2. Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą:

Skarżący 23 maja 2013 r. zawarł porozumienie o ustąpieniu ze spółki działającej pod firmą – Firma Budowlana [...] spółka jawna.

Sąd Okręgowy w K. Wydział IX Gospodarczy (dalej: Sąd Okręgowy) wyrokiem z 13 sierpnia 2015 r. zasądził od strony pozwanej – Firma Budowlana [...] na rzecz strony powodowej – Przedsiębiorstwo Produkcyjno [...] kwotę 216 642,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 18353,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wskazanemu wyrokowi Sąd Okręgowy w K., postanowieniem z 29 sierpnia 2016 r., nadał klauzulę wykonalności przeciwko S.S. w całości oraz skarżącemu w zakresie kwoty 199 287, 78 zł. Skarżący oraz S.S. złożyli zażalenie na powyższe postanowienie, które następnie zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w K. z 17 stycznia 2017 r.

Skarżący, 2 stycznia 2018 r., wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w K. z 17 stycznia 2017 r. Podstawą skargi było wydanie przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 3 października 2017 r. o sygn. SK 31/15 (OTK ZU A/2017, poz. 62).

Postanowieniem z 12 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w K. odrzucił skargę wskazując, że niedopuszczalne jest wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym w postępowaniu klauzulowym. Ponadto zaznaczył, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające w sentencji niezgodność z Konstytucją określonej wykładni aktu normatywnego, które nie powoduje utraty mocy obowiązującej przepisu, nie stanowi podstawy do wznowienia postępowania, o którym mowa w art. 401¹ k.p.c.

Skarżący wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, które Sąd Apelacyjny w K. odrzucił postanowieniem z 23 marca 2018 r., wskazując na jego niedopuszczalność.

3. W ocenie skarżącego, zaskarżone przepisy naruszają: prawo do wznowienia postępowania (art. 190 ust. 4 Konstytucji) w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku stwierdzającego niezgodność z Konstytucją normy prawnej, która była podstawą wydania rozstrzygnięcia w sprawie skarżącego, zasady równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji), prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji), zasadę niedopuszczalności wyłączenia prawa do sądu, która może być uchylona tylko na mocy przepisów konstytucyjnych lub reguł mających umocowanie konstytucyjne oraz zasady nienaruszalności istoty praw i wolności oraz zasady proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji), zasady zakazu zamykania drogi sądowej (art. 77 ust. 2 Konstytucji).

Skarżący wiąże naruszenie swoich konstytucyjnych praw i wolności z brakiem możliwości wznowienia postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c. w sytuacji wydania przez Trybunał wyroku interpretacyjnego – w przypadku skarżącego: wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 października 2017 r. W powyższym wyroku Trybunał stwierdził, że art. 778¹ k.p.c. w zakresie, w jakim dopuszcza nadanie przez sąd tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko spółce jawnej, klauzuli wykonalności przeciwko byłemu wspólnikowi tej spółki, niebędącemu już wspólnikiem w chwili wszczęcia postępowania w sprawie, w której wydany został tytuł egzekucyjny przeciwko spółce jawnej, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji. Skarżący wskazuje również, że brak możliwości wznowienia postępowania w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności przeciwko byłemu wspólnikowi spółki jawnej wyklucza jakiegokolwiek praktyczne znaczenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 października 2017 r. sygn. SK 31/15 (OTK ZU A/2017, poz. 62).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub gdy jest oczywiście bezzasadna.

2. Skargę konstytucyjną sporządził i wniósł adwokat, który załączył do skargi stosowne pełnomocnictwo.

Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. z 12 lutego 2018 r. jest prawomocne i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

Dochowany został trzymiesięczny termin do wniesienia skargi, zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Ostateczne rozstrzygnięcie zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącego 22 lutego 2018 r., skargę zaś wniesiono 22 maja 2018 r.

W ocenie Trybunału skarżący prawidłowo wskazał, które przysługujące mu konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także należycie uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. Skoro złożona skarga, w powyższym zakresie spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK i nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK, to – na podstawie art. 61 ust. 2 tej ustawy – zasadne było nadanie jej dalszego biegu.